

Kāda kārtība jāievēro pasākumos?

Uzņēmums mēdz organizēt pasākumus ārpus telpām, kas vakaros mēdz gan ielgt arī pēc plkst.22.00, gan pārsniegt atļauto decibelu (dBA) mērījumus. Vai uzņēmumam ir jāveic saskaņošana ar pašvaldību un vietējo apkaimju iedzīvotājiem vai to pārstāvjiem (biedrībām/organizācijām)?

Pieļaujamās trokšņa robežas

Ja pasākuma norise plānota Rīgas pašvaldības teritorijā, tad jāņem vērā, ka ar 2014.gada 12.decembra Satversmes tiesas spriedumu lietā 2013-21-03 tika atceltas Rīgas domes saistošo noteikumu normas, kas paredzēja atbildību par trokšņošanu Rīgas pašvaldības teritorijā pēc plkst.23.00.

Šobrīd pieļaujamās trokšņa robežas nosaka 2014.gada 24.janvāra Ministra kabineta noteikumi Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība", kuru 4.pielikumā ir noteikti trokšņa robežlielumi telpās. Troksnis tiek mērīts decibelos, nosakot trokšņa līmeņus atkarībā no trokšņa veida un dienas laika. Tā, piemēram, dzīvojamās telpās un guļamtelpās trokšņu līmenim jāatbilst šādām vērtībām:

- dienā no 7.00 līdz 19.00 – līdz 35dBA;
- vakarā no 19.00 līdz 23.00 – līdz 35 dBA;
- naktī no 23.00 līdz 7.00 – līdz 30 dBA.

Savukārt teritorijā vai telpās, kurās tiek veikta komercdarbība, kas var radīt šo robežlielumu pārsniegumus tuvākajā apkārtnē, attiecīgais trokšņa avots jāaprīko ar skaņas ierobežotājiem. Ja citādi nav iespējams nodrošināt trokšņa robežlielumu ievērošanu, teritorija jānorobežo ar troksni slāpējošiem objektiem. Prasība par saskaņošanu ar pašvaldību vai tuvējiem iedzīvotājiem šajos noteikumos nav ietverta.

Atbilstoši regulējumam, par trokšņa robežlielumu pārsniegšanu ir atbildīga tā persona, kuras īpašumā, lietošanā vai valdījumā esošā trokšņa avota darbības dēļ ir pārsniegtas iepriekš minētajos noteikumos noteiktās vērtības. Attiecīgā persona sedz arī izdevumus, kas saistīti ar izraisītā trokšņa mērījumiem. Tomēr jāatzīst, ka praksē trokšņa mērījumu veikšana ne vienmēr ir iespējama.

Trokšņi publiskajos pasākumos

Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums nosaka publisku pasākumu rīkošanas un norises tiesiskos pamatus, pasākuma organizatora, kā arī citu publiskā pasākumā iesaistīto personu tiesības, pienākumus un atbildību, kas ļauj nodrošināt sabiedrisko kārtību un drošību attiecīgā pasākuma laikā.

Minētais likums paredz, ka, rīkojot sabiedrībai pieejamu svētku, piemiņas, izklaides, sporta vai atpūtas pasākumu publiskā vietā (neatkarīgi no īpašuma piederības), pasākuma organizators pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā paredzēts to rīkot, ne vēlāk kā 15 dienas pirms plānotā publiskā pasākuma norises dienas tiek iesniegts iesniegums par publiskā pasākuma rīkošanu. Tajā tiek nodrošināta detalizēta informācija un pievienoti nepieciešamie dokumenti.

Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likuma kritērijiem atbilstoša publiska pasākuma saskaņošana atbildīgajā pašvaldībā nenozīmē, ka pasākuma saskaņošanas gadījumā tā norises laikā varēs trokšņot bez jebkādiem ierobežojumiem. Tādā veidā notiek izvairīšanās no atbildības par iespējamu citu cilvēku miera traucēšanu. Trokšņotājus var saukt pie atbildības arī par sabiedriskās kārtības traucēšanu.

Papildus jānorāda, ka Administratīvo sodu likuma par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā (administratīvo sodu likums) 11.pantā ir paredzēta administratīvā atbildība par sabiedriskās kārtības traucēšanu, piemēram,

- pārkāpjot vispārpieņemtās uzvedības normas;
- traucējot personas mieru;
- traucējot iestādes, komersanta vai citas institūcijas darbu;
- apdraudot savu vai citu personu drošību.

Par tādu pārkāpumu fiziskajai personai piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 500 eiro. Savukārt ar grozījumiem Administratīvo sodu likumā, kas stājās spēkā 2023.gada 29.jūnijā, atbildība par sabiedriskās kārtības traucēšanu publiskās izklaides vietās ir noteikta arī juridiskām personām, paredzot naudas sodu līdz 5000 eiro. Līdz ar to juridiskās personas var saukt pie administratīvās atbildības par tādu darbību, kas tiks novērtēta kā sabiedriskās kārtības un personu miera traucējums.

Vai jāsaskaņo ar iedzīvotājiem?

Normatīvie akti neparedz pienākumu saskaņot ārtelpu pasākumu ar vietējo apkaimju iedzīvotājiem vai to pārstāvjiem. Tomēr tāpat tie neparedz arī iespēju tikt atbrīvotiem no iespējamās administratīvās atbildības par sabiedriskās kārtības un personumiera traucējumiem pat saskaņota pasākuma gadījumā.

Šādā situācijā tomēr būtu rekomendējama tuvējās apkaimes iedzīvotāju informēšana par plānota ārtelpu pasākuma norisi. Nereti pasākumu rīkotāji informēšanu veic, piestiprinot informatīvas lapiņas pie tuvumā esošo dzīvojamo māju ieejas durvīm vai vārtiem un norādot tajās plānotā pasākuma norises laiku, kā arī brīdinājumu par iespējamo palielināto troksni tā laikā. Tādējādi tiek gan izrādīta cieņpilna attieksme pret apkārtējiem iedzīvotājiem, informējot viņus par plānoto pasākumu, gan arī samazināts lieku domstarpību un nesaskaņu rašanās risks. Galu galā cilvēku neapmierinātība ar notiekošo (t. sk. troksni) var rasties tieši tāpēc, ka par notiekošo tie vienkārši nav laicīgi brīdināti.

Saite uz raksta publikāciju:
<https://itiesibas.lv/raksti/atbild-eksperts/komercdarbiba/bizness-kada-kartiba-jaievero-pasakumos/26106>